

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/55/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715201828
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2016:5715201828.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

J. E., nar.XX.X.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky Q. Q. W., Y. Q., nar.XX.XX.XXXX, bytom Q. Z. XXXX/X, Q., právne zastúpenej JUDr. Katarínou Turanskou, advokátkou so sídlom v Martine, Štúrovo námestie 10520/13B a otca Q. E., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Martin, naposledy bytom X. Č. O. XX, B. (T. Q. Z.), maloletá bytom ako matka v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného na maloletú takto

r o z h o d o l i :

Otec j e p o v i n n ý platiť na maloletú J. E., nar.XX.X.XXXX zvýšené výživné vo výške 140,- Eur mesačne od 1.2.2015 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Nedoplatok na výživnom od 1.2.2015 do 30.4.2016 v celkovej výške 1.104,15 Eur súd otcovi povoľuje s p l á c a ť v splátkach po 30,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 20P/145/2007-59 zo dňa 13.2.2008 vo výroku o výživnom na maloletú J. E..

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 16.2.2015 žiadala vydať rozsudok, ktorým otec zaviazal prispievať na výživu mal. J. zvýšené výživné 140 Eur mesačne vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred k jej rukám počnúc dňom podania návrhu z dôvodu, že na strane maloletej došlo od času posledného rozhodovania k zmene pomerov, v súvislosti s plnením školskej dochádzky sa zvýšili výdavky na jej výchovu a výživu a podľa jej vedomostí by bolo v schopnostiach a možnostiach otca prispievať 140 Eur mesačne. Uviedla, že s otcom nikdy neboli manželia, ani spolu nežili v spoločnej domácnosti. Rozsudkom súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na výživu 2.000 Sk mesačne od 12.4.2007. Od toho času uplynulo viac ako sedem rokov, je nepochybné, že došlo k zmene pomerov a náklady na výchovu, výživu a bežné potreby sa zvýšili a je potrebné prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov. Mal. J. nastúpila v školskom roku 2014/2015 do 1. Triedy Súkromnej základnej školy pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, lebo má tieto poruchy a chodila aj do nultého ročníka. S nástupom sú spojené zvýšené výdavky, ktoré sú aj na výtvarné potreby v rámci výtvarného krúžku. Chodia raz ročne na kúpalisko Strehová a na jednodňové výlety. Žije s dcérou v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý pracuje ako lekár v Univerzitnej nemocnici Martin, aj v

centre ortopédie a športovej traumatológie. Spoločne majú syna H., nar.X.X.XXXX. Ďalšie výdavky súvisia s ošatením a obuvou, nevyhnutné náklady na stravu, hygienu, športové aktivity. Partner má s J. veľmi pozitívny vzťah, navzájom si dobre rozumejú, majú sa radi, veľmi jej pomáha s výchovou a starostlivosťou. Maloletá otca nikdy nevidela, nikdy sa spolu nestretli. Otec nekontaktuje ani ju za účelom, aby zistil niečo o jej živote, záujmoch, prospechu v škole či zdravotnom stave. Vyživovaciu povinnosť si plní nepravidelne, v poslednej dobe vôbec a bola nútená podať trestné oznámenie. Trestné stíhanie bolo odložené vzhľadom na to, že trestnosť zanikla, otec dlžné výživné zaplatil. Nad rámec určeného výživného žiadnym spôsobom neprispieva, neposiela ani darček či pozdravy. Otec je živnostník pod obchodným menom Q. E.. Ona je na materskej dovolenke, poberá materské a od 23.2.2015 nastupuje na rodičovskú dovolenku, S partnerom a oboma deťmi žijú v mestskom byte. K návrhu pripojila viac listinných dôkazov.

Uznesením zo dňa 5.3.2015 súd ustanovil pre mal. J. kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

Otec v podaní označenom ako Odvolanie a osobne podanom na súde dňa 11.5.2015 sa odvolal vo veci návrhu matky o zvýšenie výživného (čl. 46). Súd podanie v súlade s § 41 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) posúdil podľa jeho obsahu ako vyjadrenie k návrhu matky. Uviedol, že s mal. J. sa nemohol kontaktovať, nakoľko matka mu v kontakte bránila. V novembri 2013 začal pracovať ako SZČO, prípravné a dokončovacie stavebné práce, jeho príjem je nepravidelný a skôr sezónny. Žije s priateľkou Q. Z. v 2-izbovom byte, ktorý je v ich vlastníctve a vychovávajú dcéru W. D. E., nar.X.X.XXXX. Priateľka je na predĺženej rodičovskej dovolenke pre nepriaznivý zdravotný stav maloletej, ktorá od 1.9.2015 nastupuje do 1. triedy do základnej školy, kde vzniknú náklady na školské pomôcky. Od januára do mája 2015 bol bez pracovnej ponuky, tak mu vznikli dlžoby na nájomnom a na strave 3.500 Eur. Taktiež má dlžobu vo Všeobecnej zdravotnej poisťovni, ktorú sa bude snažiť čo najskôr splatiť a navyše má výdavky v sociálnej poisťovni. Financii nie je toľko a preto požiadal, aby výška výživného zostala na pôvodnej výške 66,39 Eur, má tiež svoje náklady. Jeho domácnosť si vyžiadala

nevyhnutnú výmenu vykurovacieho kotla cca 1.300 Eur, kúpu chladničky, práčky, postele pre mal. W.. Každý rodič, ktorý sa stará o dieťa a má srdce a trochu empatie, by mal myslieť aj na finančnú situáciu toho druhého. Suma, ktorú žiada matka, je neprimeraná k jeho finančnej situácii.

Matka na pojednávaniach zotrvala na podanom návrhu a sume výživného. U nej sa zmenilo od podania to, že sa vydala, manžel Q.. H. W. je zamestnaný v Univerzitnej nemocnici Martin a má príjem aj z čiastočného úväzku v Uromede a Artromede. Majú spolu syna H., s ktorým je na rodičovskej dovolenke. Spláca spotrebný úver, ktorý použila na kúpu osobného motorového vozidla, bude ho splácať ešte štyri roky. Poistenie platí len dcére a zákonné poistenie auta, manžel platí synovi. Bývajú od augusta 2015 v byte vo vlastníctve manželovho brata, kde platia len klasické výdavky, žiadny nájom. Predtým bývali v mestskom byte. Dcéra je druháčka, chodí na obedy, má mliečnu kartu, tiež do družiny, na badminton a na výtvarnú. Väčšinou ju vozí matka autom alebo chodí mestskou dopravou so starou matkou. Rada kreslí, k športu vzťah nemá, ale chce ju dať na cvičenia pre deti v Big-Fite v Košútoch. Otec ju ešte nikdy v živote nevidel, výživné neplatí pravidelne, nezavolá jej, že má so zaplatením problémy a ani ona mu nevolá, prečo peniaze neposlal, dlhoval výživné za marec až máj 2016.

Právna zástupkyňa uviedla, že matka opakovane rieši neplatenie výživného cestou polície, naposledy v roku 2015 a otec následne doplatí výživné aj za niekoľko mesiacov. Celkové správanie otca sa javí ako nezodpovedné a účelové, návrh je podaný viac ako rok a naposledy o výživnom bolo rozhodované v roku 2008 a je namieste zvýšenie výživného vyriešiť. Vyhyba sa účasti na pojednávaniach, žiadne doklady nepredložil, v obdobiach nariadených pojednávaniach bol videný v Martine. Na pojednávaniach dňa 18.5.2016 požiadal súd o rozhodnutie vo veci. Je namieste rešpektovať § 63 Zákona o rodine. Keby matka nemala uzatvorené manželstvo a nežila s niekým, kto jej vypomáha po osobnej a finančnej stránke a nahrádza starostlivosť nezodpovedného otca a potom nie je namieste podporovať otca a chrániť jeho práva. V prvom rade je tu maloleté dieťa, kedy len pre správanie otca súd vo veci za rok a pol nemôže rozhodnúť. Ak sa otec odvolá, na čo má právo, verí, že krajský súd tiež zohľadní samotný postoj otca k celkovému konaniu, lebo nie je namieste chrániť práva nezodpovedného účastníka. Práve ustanovenie § 63 Zákona o rodine bolo prijaté za účelom takých konaní, kde sa účastníci bránia doložiť potrebné doklady a majú takéto správanie a opakovane sa konania nezúčastňujú.

Otec sa nezúčastnil ani jedného z nariadených pojednávaní. Prvé bolo nariadené na deň 20.10.2015, neprítomnosť ospravedlnila I. Z. e-mailom tým, že je pracovne odcestovaný a nemôže sa dostať (čl. 48, 51). Druhé pojednávanie odročené na deň 24.11.2015 sa nekonalo pre práceneschopnosť sudkyne. Pojednávanie nariadené na deň 18.12.2015 sa konalo, ale bez prítomnosti účastníkov, keď otca znovu ospravedlnila e-mailom p. Z., lebo je v cudzine a nebolo možné mu dostať sa, čo bolo oznámené ostatným účastníkmi (čl. 96, 99). Pre práceneschopnosť sudkyne sa nekonalo ani pojednávanie nariadené na deň 10.2.2016. Predvolanie na ďalšie pojednávanie dňa 19.4.2016 si otec neprevzal v odbernej lehote a súdu bola zásielka vrátená dňa 26.4.2016, doručovaná bola 1.4.2016, opakovane 4.4.2016, kedy aj bola uložená (čl. 113). Predvolanie na pojednávanie dňa 18.5.2016 bolo doručované cestou Obvodného odd. PZ Vrútky, ktoré súdu dodatočne po pojednávaní oznámilo, že sa zásielku nepodarilo na adrese X. Č. O. XX, B. T. V.. Z. doručiť. Bol vyťažovaný obyvateľ domu, ktorý uviedol, že tam už nebýva. Bol vykonaný pokus kontaktovať otca a jeho matku telefonicky, avšak s negatívnym výsledkom. Tiež v rámci trestného konania sp.zn. 23T/15/2016 oddelenie súdu oznámilo, že

pri snahe doručiť písomnosť, otvorila bývalá družka Q. Z., ktorá uviedla, že otec pracuje a žije v Nemecku, presnú adresu uviesť nevedela, nakoľko s ním nie je v kontakte. Na Slovensko chodí veľmi málo a kedy najbližšie príde uviesť tiež nevedela (čl. 156-158). Nereagoval ani na jednu výzvu na predloženie listinných dôkazov. Súd potom postupoval podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), vec prejednal a rozhodol bez vypočutia otca, prihliadol na obsah spisu a vykonané dôkazy. Nerozhodnutie vo veci by, podľa názoru súdu, nebolo v súlade so záujmami mal. J., keď výživné bolo určované vo februári 2008, otec výživné riadne neplatí a iným spôsobom sa nepodieľa na potrebách maloletej a je nepochybné, že sa podstatným spôsobom zmenili výdavky na jej odôvodnené potreby. Navyše sa otec správal absolútne nezodpovedne v priebehu celého konania a súd sa v celom rozsahu stotožnil s vyjadreniami právnej zástupkyne matky, vo veci rozhodol aj postupom podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine.

Kolízny opatrovník sa pojednávaní nezúčastnil, neprítomnosť ospravedlnil, dal súhlas s prejednaním veci bez jeho prítomnosti a rozhodnutím v záujme a na prospech maloletého dieťaťa.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky a jej právnej zástupkyne (čl. 70-72, 99-100, 117-120, 149-152), oboznámil sa s návrhom matky, s vyjadrením otca k návrhu, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými matkou a vyžiadanými súdom a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 20P/145/2007, sp.zn. 19P/50/2015, sp.zn. 23T/46/2013 a sp.zn. 23T/15/2016. Na základe takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený nasledovný skutkový stav:

Rodičia maloletej nie sú a nikdy neboli manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 20P/145/2007-59 zo dňa 13.2.2008 súd zveril mal. J. do osobnej starostlivosti matke, otcovi uložil povinnosť platiť výživné 2.000 Sk - 66,39 Eur mesačne od 12.4.2007, nedoplatok od 12.4.2007 do 31.1.2008 v celkovej výške 11.767 Sk - 390,59 Eur mu povolil splácať v splátkach po 500 Sk - 16,60 Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok, tiež splácať v splátkach po 300 Sk - 9,96 Eur pomernú časť nákladov spojených so zakúpením výbavičky 4.000 Sk - 132,78 Eur, vo zvyšku návrh matky zamietol. V tom čase bola matka na rodičovskej dovolenke, poberala z úradu práce rodičovský príspevok 2.124 Sk - 70,50 Eur a prídavky na dieťa 540 Sk. Tiež robila od 1.10.2007 do 30.6.2008 u B. D., Martin ako čašníčka v Hostinci u Jakuba, hrubá mzda bola 4.860 Sk mesačne - 161,32 Eur. Bývala v spoločnej domácnosti so svojou matkou L. S. a jej manželom Š. S. v 3-izbovom byte, obidvaja boli na invalidnom dôchodku. Na výdavky bývania neprispievala, lebo bola aj študentkou 3. ročníka Katolíckej univerzity v Ružomberku, Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce v Dolnom Kubíne, kde polročne školné bolo 7.740 Sk - 256,92 Eur. Nemala žiadne poistenia, sporenie, pôžičky. Pred narodením maloletej dal otec matke 3.000 Sk, v máji 2007 prispel 1.500 Sk a v auguste 2007 na krstiny 3.000 Sk, v januári 2008 dal 3.000 Sk. Maloletej platila matka poistenie 480 Sk. Otec od 20.4.2007 do 31.8.2007 robil v Auto Alles, Q. Q., Krpeľany ako čašník v Autobazáre Turany, Trusalová, za máj 2007 až august 2007 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 7.764 Sk - 257,73 Eur. K ukončeniu pracovného pomeru došlo na žiadosť otca z rodinných dôvodov, keď mal ísť pracovať do Talianska na zber jabĺk, ale nedošlo k realizácii, dosahoval priemerné výsledky, nebol disciplinárne postihnutý. Potom sa nezaevidoval ako uchádzač o zamestnanie, nepožiadaval o dávku v hmotnej núdzi, nemal príjem, prácu si hľadal cez kamarátov, nikde osobne nebol, nemal podanú písomnú žiadosť,

bol vyučený kuchár - čašník. Býval s rodičmi Q. U. Q. E. v prenajatom 2-izbovom byte, kde platili nájom 4.500 Sk, otec dával 2.000 Sk až 2.500 Sk, stravovali sa spoločne. Nemal iné vyživovacie povinnosti, s maloletou sa nestretol.

Rozsudkom č.k. 19P/50/2015-31 zo dňa 24.4.2015 v spojení s opravným uznesením súd povolil zmenu priezviska maloletej z E. na Q. s tým, že nové priezvisko bude zapísané v knihe narodení Matričného úradu Martin vo zväzku 109, ročník 2007, strana 291 pod poradovým číslom 383 namiesto doterajšieho priezviska.

V súčasnosti je matka od 16.3.2015 na rodičovskej dovolenke so synom H., z úradu práce poberá rodičovský príspevok 203,20 Eur a prídavky na dve deti spolu 47,04 Eur. Trvá jej od 1.5.2010 pracovný pomer v Univerzitnej nemocnici Martin na pracovnej pozícii zdravotná sestra Urologickej kliniky, na materskej dovolenke bola od 30.6.2014, zo sociálnej poisťovne poberala materské 19,72867 Eur za deň (591,86 Eur za 30 dní, 611,59 Eur za 31 dní), za prvé 4 mesiace roka 2014 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 739,91 Eur, v marci 2015 jej bol vyplatený preplatok dane a daňový bonus spolu 567,20 Eur (čl. 7, 20, 33-35, 39-44, 105). Je od 5.6.2015 vydatá, manžel Q.. H. W. je zamestnaný v Univerzitnej nemocnici Martin na pozícii lekár Urologickej kliniky, za júl 2015 až december 2015 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 1.853,58 Eur. Okrem toho je jedným z troch spoločníkov a konateľov Uromeda, s.r.o., Martin, ktorej výsledok hospodárenia pred zdanením bol 2.711,49 Eur a základ dane 4.957,56 Eur. Tiež na čiastočný úväzok pracuje v Arthromed, s.r.o., Martin (čl. 57, 84-86, 107-109, 124). Matka spláca spotrebiteľský úver T. O. mesačne 230 Eur, ktorý jej bol poskytnutý v auguste 2013 vo výške 9.578 Eur a ktorý použila na zakúpenie osobného motorového vozidla, iné úvery a pôžičky nemá. Platí si mobilný telefón cca 50 Eur, zákonné poistenie osobného motorového vozidla v Kooperatíva poisťovni 80 Eur ročne a dve poistenia maloletej (čl. 64, 128).

Bývajú spoločne od augusta 2015 v 4-izbovom byte so súhlasom vlastníka bytu Q.. V. W., brata manžela matky bez písomnej zmluvy, podľa čestného prehlásenia zo dňa 5.11.2015 platia mesačne poplatky súvisiace s užívaním 208,95 Eur od 1.12.2015, dovtedy 172,78 Eur, ďalšie sú plyn 11 Eur, elektrina 9 Eur, RTVS 4,64 Eur, ročne poplatok za komunálny odpad po 25 Eur mesačne na osobu (čl. 68, 77-80, 115). Predtým bývali v mestskom byte s nájomným 324,25 Eur, s platbou za elektrinu 36 Eur, digitálnu televíziu 28,40 Eur a poplatkom za smeti (čl. 15-18, 65).

Mal. J. je žiačkou 2.triedy Základnej školy na ul. Jozefa Kronera v Martine, chodí do školského klubu detí s mesačnou platbou 17 Eur, stravuje sa v školskej jedálni s platbou do 25 Eur a platbou 5 Eur na dobíjanie mliečnej karty. Na začiatku každého školského roka sú zvýšené výdavky na zakúpenie školských potrieb a pomôcok, preukázané za 54,73 Eur, na zaplatenie školských poplatkov, triedny fond 5 Eur, rodičovský príspevok 15 Eur, sada školských učebníc 16 Eur, poistné 4 Eur, fotky 9 Eur (čl. 58, 64, 81-83). V školskom roku 2014/2015 bola žiačkou 1.triedy Súkromnej základnej školy s vývinovými poruchami učenia v Martine, ročné školné bolo 150 Eur, mesačne 10 Eur školský klub, obedy v školskej jedálni cca 20 Eur. Ďalšie platby boli 150 Eur lyžiarsky výcvik, 150 Eur kúpalisko Strehová a cca 100 Eur školské potreby (čl. 12-13). Zdravotné problémy nemá, nebýva často chorá, nie je sledovaná v žiadnej odbornej ambulancii. Vo voľnom čase rada kreslí, nevenuje sa voľnočasovým aktivitám so zvýšenými výdavkami. Matka jej dobíja mobilný telefón mesačne do 10 Eur, platí jej životné poistenia v Kooperatíva poisťovni 23Eur mesačne a 12 Eur ročne.

Otec je od 9.11.2013 samostatne zárobkovo činná osoba s predmetmi podnikania prípravné práce k realizácii stavby a dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov. Podľa oznámenia daňového úradu mal v roku 2014 príjmy 18.796,41 Eur, výdavky 13.540 Eur, základ dane 5.256,41 Eur, v prepočte na mesiac 438,03 Eur, daň 290,61 Eur, sociálne a zdravotné poistenie neplatil, uplatnil si odpočítateľnú položku na seba 3.803,33 Eur a daňový bonus na 1 dieťa 256,92 Eur, za zdaňovacie obdobie rok 2015 požiadal o predĺženie lehoty na podanie daňového priznania (čl. 47, 124). Na úrade práce nie je vedený ako uchádzač o zamestnanie, ani poberateľ akýchkoľvek príspevkov (čl. 36-38, 45).

Podľa zistenia polície od bývalej družky žije a pracuje v Nemecku a na Slovensko nechodí často. S mal. J. sa nikdy nestretol, výživné platí nepravidelne, ku dňu rozhodovania dlhoval výživné za tri mesiace, marec, apríl a máj 2016. Trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 23T/15/2016 zo dňa 18.2.2016 bol za spáchanie prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona (ďalej

T.z.) odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keď dlhoval na výživnom pre mal. J. 199,44 Eur za obdobie od 1.7.2015 do 1.2.2016, rozhodnutie nie je právoplatné (čl.131). Predtým bola uznesením zo dňa 23.1.2015 odložená vec podozrenia z prečinu zanedbania povinnej výživy, nakoľko trestnosť činu zanikla tým, že otec uhradil dlžné výživné 398,34 Eur (čl. 19). Právoplatným rozsudkom č.k. 23T/46/2013-325 zo dňa 1.12.2014 bol uznaný za vinného spoločne s ďalšími dvoma obžalovanými z prečinov ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) T.z. a prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) T.z. spáchaných formou spolupáchateľstva a odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere tri roky s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou v trvaní päť rokov a uložením probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe (čl. 133).

Matka má vyživovaciu povinnosť aj k mal. H. W., nar.X.X.XXXX a k manželovi Q.. H. W., V., táto vyživovacia povinnosť je medzi manželmi vzájomná, to znamená že má právo na jej plnenie od manžela voči svojej osobe a naopak, vlastní osobné motorové vozidlo Fiat Grande Punto, rok výroby 2009, manžel vlastní firemné vozidlo Volkswagen Passat. Otec má vyživovaciu povinnosť k mal. W. D. E., nar.X.X.XXXX.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 ZR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 ZR právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Osobitným zákonom podľa § 62 ods. 3 ZR je zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých predpisov v platnom znení (ďalej len zákon), konkrétne § 2 písm. c), v ktorom sú určené sumy životného minima osobitne pre plnoletú fyzickú osobu, pre ďalšie spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu, pre zaopatrené

neplnoleté dieťa a pre nezaopatrené dieťa. Podľa § 5 ods. 1 tohto zákona sa sumy upravujú vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka, pričom podľa ods. 6 ich ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. S účinnosťou od 1.7.2013 je to opatrenie č. 186/2013 Z. z., 30 % sa vypočítava zo sumy 90,42 Eur a predstavuje 27,13 Eur. Suma životného minima sa od 1.7.2014 ani od 1.7.2015 nezmenila, zostala v nezmenenej výške, 30% od 1.7.2015 predstavuje rovnako sumu 27,13 Eur.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky o zvýšenie výživného je dôvodný a v celom rozsahu mu vyhovel, zvýšil výživné na mal. J. na 140 Eur mesačne od 1.2.2015 a otca zaviazal splácaním vzniknutého nedoplatku 1.104,15 Eur za obdobie od 1.2.2015 do 30.4.2016 v splátkach po 30 Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, takto určené výživné považoval za primerané k odôvodneným potrebám maloletej a také, ktorého platenie je v možnostiach a schopnostiach povinného otca. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia. Za preukázané súd považoval pomery matky a jej novej rodiny vrátane výdavkov bývania a výdavkov na odôvodnené potreby maloletej, len čiastočne pomery otca vzhľadom na jeho prístup ku konaniu.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový fyzický a psychický vývoj dieťaťa, do čoho je potrebné zahrnúť prípadnú záujmovú činnosť alebo výdavky spojené so zdravotnými problémami.

Porovnaním okolností dôležitých pre stanovenie výšky výživného v čase skoršieho rozhodovania vo februári 2008 s okolnosťami v čase súčasného rozhodovania v máji 2016 mal preukázané, že v priebehu času za 8 rokov a 3 mesiace došlo k takým zmenám, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného na mal. J., ide o zmeny, ktoré sa výraznejším a závažnejším spôsobom prejavili najmä v jej pomeroch nielen na krátky čas a ktoré súd vyhodnotil ako dôvodné na zmenu výšky výživného. Maloletá predtým nemala ani jeden rok, bola v osobnej starostlivosti matky a teraz je druháčka základnej školy a začatie plnenia povinnej školskej dochádzky možno považovať za podstatnú zmenu pomerov spojenú s pribúdnutím nákladov na školské potreby, pomôcky, aktivity, stravovanie a školský klub, čo konkrétne v aktuálnom školskom roku je v priemere mesačne 57 Eur, z toho klub a strava vrátane mliečneho programu 47 Eur a ostatné - pomôcky, platby, aktivity v priemere 10 Eur. Podstatne vyššie sú výdavky na uspokojovanie bežných hmotných potrieb s pribúdajúcim vekom, rastom, fyzickým a psychickým vyspievaním ako je strava, oblečenie, obutie, hygienické a kozmetické potreby, a to aj v dôsledku rastu cien v spoločnosti. Vývoj cien sa nevyhnutne prejavil aj zvýšením finančných prostriedkov potrebných na financovanie všetkých potrieb maloletej, i zvýšením takýchto výdavkov rodičov, pričom u maloletej je to z pohľadu súdu podstatnejší nárast, lebo napríklad rodičia nepotrebujú tak často nové oblečenie, obuv, nevyžadujú pestrú, vyváženú, bohatú stravu ako vyvíjajúce sa X-ročné dieťa, ktorého nároky sú úplne iné ako malého dieťaťa. Spotrebiteľské ceny v úhrne v rokoch 2008 až 2013 vzrástli a miera inflácie meraná indexom spotrebiteľských cien napríklad v roku 2011 oproti predchádzajúcemu roku vzrástla v priemere o 3,9%, v roku 2012 o 3,6%, v roku 2013 o 1,4%. Pokles zaznamenali v roku 2014 v úhrne o 0,1% a v roku 2015 o 0,3%, vyvíjali sa teda pozitívnejším smerom. Súd však porovnáva celú dobu od posledného rozhodnutia a je nepochybná podstatná zmena. Časť výdavkov maloletej sú jednorazové výdavky, niektoré platby v škole na začiatku školského roka, na zakúpenie väčšiny školských potrieb a pomôcok, časť sú tie ktoré potrebuje nepravidelne, napríklad na lyžiarsky či plavecký výcvik (konkrétne doteraz len na lyžiarsky výcvik) a na záujmové aktivity. Podstatnú časť ale tvoria opakujúce sa výdavky, lebo je potrebné každý deň, každý deň potrebuje raňajky, desiatu do školy, teplý obed, večeru, ktorá môže byť aj suchá a menej finančne náročná, každý deň používa hygienické a kozmetické potreby, každý mesiac sa musia platiť úhrady za bývanie, čo je tiež súčasť výživného a podľa dôkazov predstavujú na jedného člena domácnosti 60,48 Eur, je potrebné dokúpiť niečo na oblečenie, na zaobutie, na kozmetiku a na hygienu, na hračky, čo spolu so stravou predstavuje minimálne 150 Eur. Potom sú to spolu mesačné výdavky do 270 Eur a je na nich povinný podieľať sa aj otec. Ak zoberieme do úvahy sumu zo strany matky, ktorá určite nemôže byť rovnaká ako u otca, lebo sa okrem finančného zabezpečenia podieľa na jej potrebách a plní si vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou, zabezpečovaním každodenných

potrieb a uspokojovaním bytovej potreby, čo je postavené na roveň finančnému plnenie, tak potom suma zvýšeného výživného je primeraná pre zabezpečenie odôvodnených potrieb mal. J. a je sumou, ktorou je povinný prispievať otec s prihliadnutím aj na jeho absolútny nezáujem o maloletú, s ktorou sa nikdy nestretol a ani doteraz určené výživné 66,39 Eur neplatí pravidelne.

K zmene pomerov došlo aj u rodičov, dôsledne ich porovnal súd len u matky. Jej príjem sa v podstate nezmenil, lebo je opätovne na rodičovskej dovolenke a ak sa aj výška rodičovského príspevku zvýšila o cca 130 Eur, predtým ešte pracovala a mala príjem cca 160 Eur v hrubom. Je tu ešte nadštandardný príjem jej manžela, ktorý súd povinne zobral do úvahy, ale aj tak by nebolo spravodlivé, aby sa na zvýšených výdavkoch mal. J. podieľala len matka s manželom a je dôvodné povinnosťou zaviazat' i otca, keď obidvom rodičom pribudla i vyživovacia povinnosť k ďalšiemu maloletému dieťaťu. Finančná situácia otca sa zlepšila, keď predtým bol bez príjmu po skončení pracovného pomeru bez vážneho dôvodu a nezabezpečení žiadnej dávky, lebo teraz je živnostník, pracuje v Nemecku a je nepochybné aj z daňového priznania za rok 2014, že jeho príjem bol cca 438 Eur. I keď súd nemal preukázaný príjem za rok 2015 a aktuálny príjem, prihliadol na skutočnosť, že napriek opakovaným výzvam tento nepredložil a vychádzal z predpokladaného príjmu a právnej domnienky podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine.

Zobral do úvahy to, že časť potrieb mal. J. je krytá prídavkami na dieťa, ktorých výška sa zvýšila o 5,60 Eur a u matky výdavky bývania, ktoré platí spoločne so svojim manželom a ktoré z preukázaných dôkazov predstavujú vrátane prepočítaného poplatku za smeti 241,92 Eur, čo je na osobu 60,48 Eur.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd posúdil najmä zvýšené potreby mal. J., ale aj príjmové a majetkové pomery matky, čiastočne otca. Výživné zvýšil od 1.2.2015, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh. Výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé zvýšiť výživné od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, lebo ide o maloleté dieťa a nie odo dňa podania návrhu ako pri plnoletom dieťaťu a nepovažuje za dôvodné skúmať dôvody hodné osobitného zreteľa. Potom pri takto upravenom výživnom vznikol otcovi nedoplatok 1.104,15 Eur, ktorý súd vypočítal ako rozdiel medzi doteraz určeným a novoupraveným výživným - zvýšenie o 73,61 Eur krát 15 mesiacov a umožnil mu ho splácať v splátkach po 30 Eur mesačne, ktoré považoval za primerané, nebolo možné určiť nižšie splátky, bude ho splácať 37 mesiacov. Pre prípad neplnenia splátkovej povinnosti súčasne rozhodol, že otec stratí výhodu splátok a jeho dlh voči oprávnenej sa stane splatným jednorazovo.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, trojmo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).